## Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ)

UTİ Bölümü'nü diğer işletme/iktisat temelli lisans programlarından ayıran, dış paydaş kompozisyonumuzla (gümrük müşavirliği, lojistik, dış ticaret danışmanlığı, ERP/Odoo sektör temsilciliği) da örtüşen beş alanı kapsamaktadır.

**PÖÖ1 — Dış Ticaret Mevzuatı ve Gümrük İşlemleri:** Mezunlar, dış ticaret mevzuatını, gümrük rejimlerini ve gümrük beyanname/işlem süreçlerini uygulamalı düzeyde bilir ve yürütebilir.

**PÖÖ2 — Uluslararası Ticaret Sözleşmeleri ve INCOTERMS Uygulamaları:** Mezunlar, uluslararası satış sözleşmelerini ve INCOTERMS teslim şekillerini sektörel uygulamalara uygun biçimde hazırlayabilir ve yorumlayabilir.

**PÖÖ3 — Dış Ticaret Finansmanı ve Ödeme Yöntemleri:** Mezunlar, akreditif, vesaik mukabili ödeme, banka teminat mektubu gibi dış ticaret finansman ve ödeme araçlarını sektörel uygulamada kullanabilir.

**PÖÖ4 — Uluslararası Lojistik ve Tedarik Zinciri Yönetimi:** Mezunlar, uluslararası taşımacılık modlarını, depolama ve tedarik zinciri süreçlerini planlayabilir ve yönetebilir.

**PÖÖ5 — Dijital Dış Ticaret Araçları ve Kurumsal İş Platformları:** Mezunlar, e-ticaret platformlarını ve ERP/Odoo gibi kurumsal iş yazılımlarını dış ticaret süreçlerinde etkin biçimde kullanabilir.

## Bu programı başarıyla tamamlayan öğrenciler aşağıdaki bilgi, beceri ve yetkinliklere sahip olurlar:

**1.Disiplinlerarası Alan Bilgisi (Bilgi):** Uluslararası ticaret ve işletmecilik alanı ile ilişkili temel disiplinlere (iktisat, finans, hukuk, lojistik, pazarlama ve yönetim) ait teorik ve uygulamalı kavramları ileri düzeyde kavrar; güncel bölgesel ve küresel ticari/ekonomik gelişmelerle bütünleştirerek yorumlar. (TYÇY Bilgi)

**2.Analiz, Problem Çözme ve Yenilikçilik (Beceri):** Alanına ilişkin karmaşık veri ve süreçleri bilimsel yöntemlerle toplar ve analiz eder; karşılaştığı sektörel sorunları analitik yaklaşımlarla tanımlayarak yenilikçi, kanıta dayalı ve sürdürülebilir çözüm önerileri geliştirir. (TYÇY Beceri)

**3.Etik, Sürdürülebilirlik ve Toplumsal Sorumluluk (Yetkinlik - Sosyal ve Etik):** Mesleki ve akademik uygulamalarda etik ilkeleri, hukuki düzenlemeleri, iş sağlığı ve güvenliği kurallarını, sürdürülebilirlik prensiplerini ile toplumsal, kültürel ve çevresel değerleri gözeterek karar alır ve hareket eder. (TYÇY Alana Özgü Yetkinlik — İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı, madde 6.1/6.5)

**4. Mesleki konuları ve güncel literatürü en az bir yabancı dilde (İngilizce) takip eder;** uluslararası ve disiplinlerarası takımlarda etkin çalışarak bilgi, düşünce ve çözüm önerilerini, güncel bilişim/dijital teknolojilerini (e-ticaret, veri analizi, mesleki yazılımlar ve kurumsal iş platformları) kullanarak yazılı ve sözlü olarak aktarır. *(TYÇY İletişim ve Sosyal Yetkinlik)*

**5.Yaşam Boyu Öğrenme ve Özerk Çalışma (Yetkinlik - Bağımsız Çalışabilme ve Öğrenme):** Öğrenme gereksinimlerini eleştirel bir yaklaşımla belirleyerek bağımsız araştırma

ve proje yürütür; bilgiye erişim, kendini sürekli yenileme ve mesleki/kişisel gelişimini sürdürme bilinci (yaşam boyu öğrenme) sergiler. (TYÇY Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alma Yetkinliği + Öğrenme Yetkinliği)

**6.Alana Özgü Mesleki Yetkinlik (Yetkinlik - Alana Özgü):** Dış ticaret mevzuatı, gümrük süreçleri, uluslararası ticaret enstrümanları, lojistik yönetimi ve dış ticaret finansmanı gibi alana özgü uygulama alanlarında gerekli mesleki araç, yöntem ve teknikleri etkin biçimde kullanır. (STAR Ölçüt 10 — Programa Özgü Ölçüt katkısı; TYYÇ'nin 6 genel STAR Çıktısı dışında, Uluslararası Ticaret ve Benzeri programlara özgü ek yeterlilik)

## MATRİS 1: Bölüm Misyonu ve Vizyonu - Program Eğitim Amaçları (PEA) İlişki Matrisi

*(Bölümümüzün Misyon ve Vizyon bileşenleri ile 4 maddelik PEA setinin stratejik uyumunu gösterir.)*

| Bölüm Misyon ve Vizyon Ana Unsuru | PEA 1 (İstihdam ve Kariyer) | PEA 2 (Mesleki Gelişim ve Uzmanlaşma) | PEA 3 (Dijital ve Stratejik Etki) | PEA 4 (Kurumsal Sürdürülebilirlik ve Etik Liderlik) |
|---|---|---|---|---|
| **M1: Donanımlı, Analitik Düşünebilen ve Uzman İnsan Kaynağı:** Uluslararası ticaret, lojistik, gümrük, finans ve pazarlama alanlarında pratik yetkinlik. | **X** | **X** | | |
| **M2: Dijitalleşme ve E-Ticaret:** Küresel ticaretin gerektirdiği dijital okuryazarlık, e-ticaret ve teknoloji kullanımı. | | | **X** | |
| **M3: Etik, Sürdürülebilirlik ve Sosyal Sorumluluk:** Etik değerlere bağlılık, sürdürülebilir değer yaratma ve kurumsal liderlik. | | | | **X** |
| **V1: Uluslararası Tanınırlık ve Girişimcilik:** Küresel rekabet avantajı, girişimci/yenilikçi ruh ve sürekli gelişim/öğrenme anlayışı. | **X** | **X** | **X** | **X** |

## MATRİS 2: Program Eğitim Amaçları (PEA) - Program Çıktıları (PÇ) İlişki Matrisi

*(Program Çıktılarımızın (PÇ 1-6), mezuniyet sonrası kariyer başarı hedeflerimizi (PEA 1-4) nasıl desteklediğini gösterir.)*

| **Program Çıktıları (PÇ) \ Program Eğitim Amaçları (PEA)** | **PEA 1 (Kariyer/ İstihdam)** | **PEA 2 (Gelişim/Uzmanlaşma)** | **PEA 3 (Dijital/Stratejik Etki)** | **PEA 4 (Sürdürülebilirlik/Liderlik)** |
|---|---|---|---|---|
| **PÇ1 (Disiplinlerarası Alan Bilgisi):** İktisat, finans, hukuk, lojistik, pazarlama kurgusu. | **X** | **X** | | |
| **PÇ2 (Analiz, Problem Çözme ve Yenilikçilik):** Sektörel sorunlara analitik ve sürdürülebilir çözümler. | **X** | | **X** | |
| **PÇ3 (Etik, Sürdürülebilirlik ve Toplumsal Sorumluluk):** Etik ilkeler, İSG, çevre ve toplumsal değerler. | | | | **X** |
| **PÇ4 (İletişim, Yabancı Dil ve Dijital Beceriler):** İngilizce, e-ticaret, ERP/Odoo ve yazılımlar. | | | **X** | **X** |
| **PÇ5 (Yaşam Boyu Öğrenme ve Özerk Çalışma):** Bağımsız araştırma ve sürekli kendini yenileme. | | **X** | | |
| **PÇ6 (Alana Özgü Mesleki Yetkinlik):** Dış ticaret mevzuatı, gümrük, lojistik ve finans uygulamaları. | **X** | **X** | | |

## MATRİS 3: Program Çıktıları (PÇ) - TYYÇ 6. Düzey (İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı) İlişkilendirme Matrisi

*(PÇ'lerimizin Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi [TYYÇ] Temel Alan Bileşenleriyle %100 Birebir Eşleşme Tablosu)*

| **PÇ Kodu ve Tanımı** | **TYYÇ 6. Düzey (Lisans) Temel Alan Bileşeni** | **TYYÇ Tablo Kodları (Resmi Karşılık)** | **Uyum Durumu** |
|---|---|---|---|
| **PÇ1:** Disiplinlerarası Alan Bilgisi | **Bilgi** (Kuramsal / Olgusal) | TYYÇ 1.1 - 1.3 (Bilgi) | Tam Uyum |
| **PÇ2:** Analiz, Problem Çözme ve Yenilikçilik | **Beceri** (Bilişsel / Uygulamalı) | TYYÇ 2.1 - 2.3 (Beceri) | Tam Uyum |
| **PÇ3:** Etik, Sürdürülebilirlik ve Toplumsal Sorumluluk | **Alana Özgü Yetkinlik** (Sosyal / Etik / İSG / Çevre) | TYYÇ 6.1 - 6.5 (Sosyal ve Etik Yetkinlik) | Tam Uyum |
| **PÇ4:** İletişim, Yabancı Dil ve Dijital Beceriler | **İletişim ve Sosyal Yetkinlik** + Dijital Teknolojiler | TYYÇ 5.1 - 5.4 (İletişim/Dil/Bilişim) | Tam Uyum |
| **PÇ5:** Yaşam Boyu Öğrenme ve Özerk Çalışma | **Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alma** + **Öğrenme Yetkinliği** | TYYÇ 3.1 - 3.3 ve TYYÇ 4.1 - 4.2 | Tam Uyum |
| **PÇ6:** Alana Özgü Mesleki Yetkinlik | **STAR Ölçüt 10** (Programa Özgü Ölçüt Katkısı / PÖÖ) | STAR Yönerge B Bölümü Özel Standartları | Tam Uyum |

## MATRİS 4: Program Çıktıları (PÇ) - STAR Genel Çıktıları Eşleştirme Matrisi

*(PÇ setimizin, STAR Akreditasyon Yönergesindeki 6 Genel Akreditasyon Çıktısı ve Ölçüt 10 ile eşleşmesi)*

| PÇ Kodu \ STAR Çıktıları | STAR-1 (Kuramsal Bilgi) | STAR-2 (Bilişsel Beceri) | STAR-3 (Bağımsız Çalışma) | STAR-4 (Öğrenme Yetkinliği) | STAR-5 (İletişim/Sosyal) | STAR-6 (Alana Özgü/Etik) | STAR Ölçüt 10 (PÖÖ) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **PÇ1 (Bilgi)** | **X** | | | | | | |
| **PÇ2 (Beceri)** | | **X** | | | | | |
| **PÇ3 (Etik/Sürdürülebilirlik)** | | | | | | **X** | |
| **PÇ4 (İletişim/Dijital)** | | | | | **X** | | |
| **PÇ5 (Öğrenme/Özerk)** | | | **X** | **X** | | | |
| **PÇ6 (Alana Özgü Mesleki)** | | | | | | | **X** |

## MATRİS 5: STAR Ölçüt 10 (Programa Özgü Ölçütler - PÖÖ) - PÇ6 ve Ders Müfredatı İlişki Matrisi

*(Sektörel dış paydaş odak toplantımızda onaylanan PÖÖ1-PÖÖ5 alanlarının bölüm çıktılarıyla entegrasyonu)*

| Programa Özgü Ölçüt (PÖÖ) DOCX | İlişkili Program Çıktısı (PÇ) DOCX | Müfredattaki Temel Ders Alanı Karşılığı |
|---|---|---|
| **PÖÖ1 — Dış Ticaret Mevzuatı ve Gümrük İşlemleri** | **PÇ6** (Alana Özgü Mesleki Yetkinlik) | Dış Ticaret Mevzuatı, Gümrük Rejimleri ve İşlemleri |
| **PÖÖ2 — Uluslararası Ticaret Sözleşmeleri ve INCOTERMS** | **PÇ6** (Alana Özgü Mesleki Yetkinlik) | Uluslararası Ticaret Hukuku, INCOTERMS ve Satış Sözleşmeleri |
| **PÖÖ3 — Dış Ticaret Finansmanı ve Ödeme Yöntemleri** | **PÇ6** (Alana Özgü Mesleki Yetkinlik) | Dış Ticaret Finansmanı, Akreditif ve Ödeme Şekilleri |
| **PÖÖ4 — Uluslararası Lojistik ve Tedarik Zinciri Yönetimi** | **PÇ6** (Alana Özgü Mesleki Yetkinlik) | Uluslararası Lojistik, Taşımacılık Modları ve Tedarik Zinciri |
| **PÖÖ5 — Dijital Dış Ticaret Araçları ve Kurumsal İş Platformları** | **PÇ4** (Dijital Beceriler) & **PÇ6** | E-Ticaret, Kurumsal İş Sistemleri (ERP / Odoo), Veri Analitiği |